

02

Una còpia simple, autèntica o certificada?

SIMONA ŠKRABEC

L'any passat es va poder veure una pel·lícula d'Abbas Kiarostami en la qual Juliette Binoche es deixava conduir pels paratges de la Toscana. Després de parar per fer un cafè i dinar, al vespre arriba a un hotel per passar-hi la nit, en companyia d'un home completament desconegut. La pel·lícula provoca una estranya inquietud perquè mostra que allò que ja havies viscut es podria repetir com una còpia exacta. Si la certesa d'una llar trontolla, el dubte s'apodera de tot.

Davant del recull d'articles que va publicar Gabriel Galmés durant la dècada dels 90 m'assalta, en canvi, una sensació de complicitat. I és ben estrany, perquè el 1990, quan aquestes cròniques començaven a sortir al *Diari de Barcelona* i al *7Setmanari*, jo acabava d'arribar a Catalunya. Els protagonistes de la revista *Hola* d'aleshores, que sovint són objecte dels comentaris de Galmés, jo els confonia amb facilitat. Rociño i Ana Obregón se'm barrejaven amb les cares dels polítics i membres de la reialesa. I a més, tampoc no he estat mai a Manacor. ¿Com és possible que tot i aquest desconeixement senti cap mena de complicitat?

L'equació no la podem resoldre amb el tòpic que m'hi reconec perquè tots els pobles petits s'assemblen. Qualsevol escola té una composició semblant: hi ha el noi llest i la noieta rossa, el tonto i la lletja. En aquest cas, però, la recepta no és tan simple. El mèrit de Galmés no és només haver construït una mena de societat arquetípica amb uns reis que semblen extrets d'un conte, siguin de Tonga, de Tailàndia, d'Espanya o de la Xina, on s'anomenen modestament "presidents". Els polítics de torn, amb les seves petites o grans trampes que els permeten conservar el poder, actuen com uns caràcters intem-

porals, incombustibles. Els comentaris de la primera legislatura d'Aznar fan estremir perquè sembla ben bé que hem quedat atrapatats en un cercle d'etern retorn.

La complicitat que sento envers la mirada de Galmés té encara una altra raó: "Em vaig fer humorista a causa de la meua poca fe en l'experiència humana", escriu l'abril del 1999, i afegeix que havia desenvolupat la seva actitud contestatària per poder lluitar contra totes "les conviccions excloents". Kiarostami, el director de *Còpia certificada*, mostra com una parella improvisada repeteix un dia a la campanya per imitar el seu propi passat. ¿Es per això que el títol de la pel·lícula pretén exhibir un certificat d'autenticitat? Galmés, però, no va esperar mai que cap autoritat legitimés la seva visió. El seu Manacor és una còpia simple d'allò que ell va viure, però una còpia feta amb la fe que nosaltres, els lectors, l'autenticariem i li donaríem crèdit.

L'autor demana amb insistència en les seves columnes que se li faci una estàtua eqüestre a Manacor. David Castillo, que signa l'edició d'aquest recull, proposa que considerem Galmés "el nostre Cid particular". Sí, a mi em resulta fàcil la identificació en la mirada d'algué que conscientment socava els fonaments de tota exclusió i lluita amb la ploma per protegir el món davant l'estupidesa i "la confortable facilitat de moviments que proporcionen la ignorància i la desmemòria". Però la divertida petició d'un monument pòstum té una cara amarga. Com si rere d'aquestes paraules de bufó somrient ja se sentís la premonició d'una mort prematura. Galmés era un cronista temerari que jugava a tot risc, sense precaucions d'evitar "els morros de les autoritats, que se solen traduir en accions molt desagradables". La seva grandesa és la gosadia de qui no espera obtenir res a canvi. ♦♦

04

05

PERE A. MAS

pobre". Uns mesos després, Galmés es fa ressò de la visita del president de la Xina a Manacor: "El motiu que va fer que vengués aquest home, tothom el sap. Aprofitant que havia d'anar a pentinar-se a Madrid -tots heu vist les fotos- va passar per Manacor. Per què? Fàcil: perquè pateix de trencadura i va anar a s'Hort d'es Correu a passar pel vimer. Els que hi eren ho conten gros, tenint en compte que els que passen per les branques miraculoses d'aquell arbre hi han de passar en pèl". L'any 1997, Galmés s'imaginava convertit en rei de les Espanyes: "Si jo fos rei em comprometria a anar per la vida amb carrossa, amb corona i erminis diversos. Duria un ceptre de bon de veres, d'aquests que duen un puny tancat amb el dit índex estirat, com els que usen els reis de les il·lustracions dels contes infantils. Però, estret i ben estret dins el puny, hi hauria un cor tremendament simbòlic".

En un número considerable d'articles, Galmés demanava una estàtua eqüestre a la plaça de sa Bassa de Manacor. Tot i que va arribar a aconseguir que se'n fes un prototip de cartó -un homenatge divertit-, ara que fa deu anys de la seva mort el millor homenatge que se li pot fer és agafar un dels seus llibres, obrir-lo i començar a llegir. Us ho passareu bé. Molt i molt bé, de fet. ♦♦

"FULLEJÀ AMB FÀSTIC LES PÀGINES SETINADES QUE LI NARRAVEN CONFIDENCIALMENT LES INTIMITATS DE TOREROS I CUPLETISTES"
El rei de la casa

"LA CULTURA DEL VIDEOCLIP ÉS L'EXPRESSIÓ MÀXIMA DE LA COMBINACIÓ ENTRE ENTRETENIMENT I QUALITAT ARTÍSTICA QUE HA DONAT AQUEST SEGLE"
Una cara manllevada

"ARA FARAN UNA ESTÀTUA AL REI JAUME II, QUE NO L'HA DEMANADA MAI. JO, QUE FA SEGLES QUE LA SOL·LICIT, HAURÉ D'ESPERAR L'ANY 2350, ANY AMUNT ANY AVALL"
Vull una estàtua eqüestre

GALMÉS SIGNANT UNA DE LES SEVES NOVEL·LES IRÒNIQUES

VULL UNA ESTÀTUA EQÜESTRE
GABRIEL GALMÉS
QUADERNS CREMA
344 PÀG./20€